

Eläinten terveyden ja hyvinvoinnin osasto

Kuntien laskutus eläinlääkintähuoltolain perusteella suoritettavista valvontatehtävistä

Kuntien laskutus eläinlääkintähuoltolain perusteella suoritettavista valvontatehtävistä

Valtio on sitoutunut hankkimaan kunnilta eläinten terveyteen ja hyvinvointiin liittyvää viranomaisvalvontaa. Tämän valvonnan suorittamisesta kunnalle maksettavista korvauksista säädetään eläinlääkintähuoltolain (285/2023) 22 §:ssä ja eläinlääkintähuollosta annetun valtioneuvoston asetuksen (351/2025) 3 §:ssä.

Tämä Ruokaviraston ohje korvaa maa- ja metsätalousministeriön ohjeen 806/01.05/2016. Ohje on eläinlääkintähuollon valtakunnallisen suunnitelman (EHO) liite 2. Tässä ohjeessa suoraan lainsäädännöstä tulevat kohdat on kirjoitettu kursivoilla.

Laskutuksen perusteet

Eläinlääkintähuoltolain 22 §:n mukaan korvauksen perusteena ovat kunnalle aiheutuvat välittömät kustannukset. Korvaus ei saa ylittää tehtävistä kunnalle aiheutuneiden todellisten kustannusten määrää.

Eläinlääkintähuoltoasetuksen 3 §:n mukaan järjestäjälle maksetaan valtion varoista korvaus niistä kustannuksista, jotka sille ovat aiheutuneet eläinlääkintähuoltolain 20 §:n 2 momentissa tarkoitettujen valvontatehtävien suorittamisesta.

Korvauksen perusteena ovat valvontatehtävästä aiheutuneet kustannukset sekä siihen ja matkoihin käytetty aika. Korvauksen perusteena oleviin järjestäjälle aiheutuneisiin kustannuksiin lasketaan:

- 1) valvontatehtävään käytetyn työajan palkkakustannukset henkilösivukuluineen;*
- 2) valvontatehtävästä aiheutuvat välttämättömät matkakustannukset;*
- 3) valvontatehtävässä käytetyt aineet, tarvikkeet ja tavarat;*
- 4) valvontatehtävän yhteydessä poliisin virka-avusta aiheutuneet kustannukset;*
- 5) valvontatehtävään liittyvien välttämättömien palvelujen ostot;*
- 6) osuutena yhteiskustannuksista viisi prosenttia palkkakustannusten yhteismäärästä.*

Palkkakustannus sisältää vuosiloma-ajan palkan ja lomarahat. Henkilösivukulut sisältävät vuosittain vahvistettavat sosiaalivakuutusmaksut sekä lisäksi palkkakustannukseen lisättävän 5,3 prosentin korvauksen, joka kattaa keskimääräiset kulut viranhaltijan mahdollisista sairauslomista, työkyvyttömyyseläkkeistä ja perhevapaista. Sairausloma-ajan palkkaa ei korvata, mutta yksittäisiä sairauslomapäiviä, joista ei kunnassa edellytetä lääkärintodistusta, ei tarvitse vähentää laskutettavasta kokonaispalkasta, jos kyseisille päville ei palkata sijaista.

Järjestäjälle maksetaan valtion varoista korvaus eläinlääkäripalveluja tarjoavalle kunnaneläinlääkärille eläinlääkintähuoltolain 20 §:n 2 momentissa tarkoitettusta

Eläinten terveyden ja hyvinvoinnin osasto

Kuntien laskutus eläinlääkintähuoltolain perusteella suoritettavista valvontatehtävistä

valvontatehtävästä maksettavasta tuntipalkasta sivukuluineen. Korvauksen perusteena ovat valvontatehtävästä aiheutuneet kustannukset sekä siihen ja matkoihin käytetty aika.

Korvausta voidaan maksaa koulutuksen kustannuksista ja koulutukseen käytetystä työajasta, jos koulutus on kunnaneläinlääkärin valvontatehtävien suorittamisen kannalta tarkoituksenmukaista.

Valtion varoista ei korvata sellaisia valvontatehtävän hoidosta aiheutuneita kustannuksia, jotka merkittävällä tavalla ylittävät sen, mitä valvonnan kohtuullisen laatutason katsotaan edellyttävän.

Korvausta koskevaan laskuun tulee liittää yksilöity selvitys käytetystä työajasta, valvontatehtävistä ja aiheutuneista kustannuksista. Lasku kunkin vuosineljänneksen aikana suoritetuista valvontatehtävistä tulee toimittaa toimivaltaiselle viranomaiselle kuukauden kuluessa vuosineljänneksen päättymisestä. Vuoden viimeinen lasku on kuitenkin toimitettava viimeistään seuraavan vuoden tammikuun 12 päivänä.

Kuntien tulee järjestää riittävä työaikakirjanpito tai muu seuranta eläinlääkintähuoltoasetuksen 3 §:n 3 momentin tarkoittaman selvityksen tueksi. Kirjanpidosta tulee käydä luotettavasti ilmi valtion tehtäviin käytetty aika.

Laskuun tulee liittää yksilöity selvitys käytetystä työajasta, valvontatehtävistä ja aiheutuneista kustannuksista. Kustannusten laskuttamiseen käytetään erikseen tehtyä laskutuskavaa. Ruokavirasto voi tarvittaessa pyytää kopion työaikakirjanpidosta tai muusta seurannasta, joka esitetään laskun tueksi.

Valvontatehtävään käytetty aika

Valvontatehtävään käytettyyn aikaan luetaan toimitusmatka kokonaisuudessaan sekä kyseisen valvontakäynnin suunnitteluun, asiaan perehtymiseen ja raportointiin käytetty aika. Myös tapauksen mahdollinen jälkiselvittelyaika muiden viranomaisten kanssa ja mahdollisiin tutkinta- ja oikeusprosesseihin sekä niihin valmistautumiseen kuluva aika ovat laskutuskelpoisia edellyttäen, että korvausta ei makseta muulta taholta esimerkiksi tuomioistuimen päätöksellä.

Valtio korvaa valvontaeläinlääkärin palkasta vain sen osuuden, jota on käytetty eläinten terveyden ja hyvinvoinnin valvontatehtäviin. Valtion korvausta ei makseta esihenkilötyöstä, kehittämistyöstä, hallintotyöstä, joka ei suoraan liity valvontatehtävien hoitamiseen, eikä muusta valvonnasta, kuten elintarvikelain nojalla tehtävästä valvonnasta.

Valvontatehtäviä hoitavat eläinlääkärit

Valvontatehtäviä voivat hoitaa kokonaispalkkaiset pääasiassa valvontatehtäviä tekevät kunnaneläinlääkärit eli ns. valvontaeläinlääkärit ja satunnaisesti tuntikorvauksella

Eläinten terveyden ja hyvinvoinnin osasto

Kuntien laskutus eläinlääkintähuoltolain perusteella suoritettavista valvontatehtävistä

valvontatehtäviä suorittavat praktiikkaa tekevät kunnaneläinlääkärit eli ns. praktikkoeläinlääkärit. Valvonnan järjestämisessä tulee ottaa huomioon hallintolain 27 §:n ja 28 §:n esteellisyyttä koskevat näkökohdat.

Valvontaeläinlääkärin virka voi olla useamman yhteistoiminta-alueen yhteinen. Jos alueella ei ole riittävästi valvontaeläinlääkärivirkoja, suositellaan yhteistyötä muiden lähellä olevien yhteistoiminta-alueiden kanssa. Uusien valvontaeläinlääkärivirkojen perustamisessa tulee ottaa huomioon valvontatehtävien lukumäärä ja niiden hoitamiseen tarvittavat henkilöresurssit. Täysipäiväisen valvontaeläinlääkärin arvioidaan tekevän keskimäärin 15–20 tarkastusta kuukaudessa joko yksin tai parityöskentelynä.

Valvontatehtäviä hoitavien eläinlääkärien palkkaus

Valvontaeläinlääkärin palkkaus määräytyy Kunta-alan yleisen virka- ja työehtosopimuksen (KVTES) liitteen 15 perusteella. Kunta laskuttaa Ruokavirastolta valtion valvontatehtäviin käytetyn työajan palkan sivukuluineen. Tiedot palkkausperusteista tulee toimittaa Ruokavirastolle.

Valvontaeläinlääkärin vuosiloman, sairausloman ja muiden poissaolojen aikana kiireelliset valvontatehtävät annetaan muiden valvontaeläinlääkärien tai praktikoiden hoidettaviksi. Valtio korvaa sijaisen palkkaamisesta aiheutuvien kustannuksia vain erikseen perustellusta syystä.

Eläinlääkintähuoltoasetuksen 3 §:n mukaan valtio korvaa edellä esitetyn lisäksi kunnalle osuutena yhteiskustannuksista viisi prosenttia palkkauskustannusten (palkka ja sivukulut yhteen laskettuina) yhteismäärästä*. Tämä osuus kattaa mm. rekrytointikulut, työhuoneen kalusteineen, sähkön, siivouksen, työterveyshuollon ja hallintokulut. Näitä ei korvata erikseen laskutettuna.

Jos työturvallisuus- tai oikeusturvasyistä on välttämätöntä, että valvontakohteeseen menee yhtä aikaa kaksi kunnaneläinlääkäriä, korvataan molempien valvontatehtävään käyttämä työaika valtion varoista.

Muiden kuin kunnaneläinlääkärien suorittamasta valvonnasta ei makseta korvausta, koska eläinlääkintähuoltolain nojalla valtio korvaa vain kunnaneläinlääkärien tekemän valvonnan.

Praktikkoeläinlääkäreille valtion valvontatehtävästä maksettava tuntipalkka määräytyy KVTESin liitteen 15, 5 §:n soveltamisohjeen kohdan 4.1 perusteella, johon sisältyy mahdollisesti paikallisesti toisin sovittu palkkaus. Kunta laskuttaa Ruokavirastolta valvontatehtäviin käytetyltä ajalta em. tuntikorvauksen sivukuluineen sekä suhteellisen osuuden praktikkoeläinlääkärin varsinaisesta palkasta (KVTES, liite 15). Tiedot palkkausperusteista tulee toimittaa Ruokavirastolle. Korvauksen perusteena on kustannusten ohella valvontatehtävään käytetty aika matkoihin käytetty aika mukaan lukien. Tuntikorvauksiin ei lisätä 5,3 % korvausta mahdollisista sairauslomista yms.

Eläinten terveyden ja hyvinvoinnin osasto

Kuntien laskutus eläinlääkintähuoltolain perusteella suoritettavista valvontatehtävistä

Eläkemaksuja, jotka kunta maksaa eläinlääkärin praktiikkatulon osalta, ei voi sisällyttää valtion valvontatehtävistä perittäviin korvauksiin.

*

5,3 % x palkkakustannus

5 % x palkkauskustannus

Palkkakustannus = välitön palkka + vuosiloma-ajan palkka + lomaraha

Palkkauskustannus = palkkakustannus + henkilöstösivukulut (sosiaalivakuutusmaksut + laskennallinen 5,3)

Matkakustannukset

Matkakustannukset lasketaan käytännössä kuntien matkustusohjesäännön mukaisesti.

Aineet, tavarat ja tarvikkeet

Valvontatehtävässä käytettyihin aineisiin, tarvikkeisiin ja tavaroihin luetaan mm. tietokone, ohjelmistot ja tietoliikenneyhteydet, puhelin ja puhelineläimet, postikulut, työvaatteet, kertakäyttöiset näytteenottovälineet ja tuberkuliini. Aineet, tarvikkeet ja tavarat korvataan siltä osin, kun ne kohdistuvat valtion valvontatehtäviin. Poikkeuksellisen arvokkaista hankinnoista tulee olla yhteydessä Ruokavirastoon etukäteen.

Valvontatehtävissä käytettyjen tarvikkeiden ym. osalta kuntien on huolehdittava, että hankitaan kokonaisedullisin vaihtoehto ja kuluista on kunnan kirjanpidossa luotettavat tositteet. Näiden osalta kunta voi vähentää arvonlisäveron omassa kirjanpidossaan tai laskuttaa arvonlisäverollisen hinnan Ruokavirastolta. Ruokavirasto antaa tarkemmat ohjeet.

Koulutuksen ajalta maksettava korvaus

Kunnaneläinlääkärin osallistuessa Ruokaviraston järjestämään eläinlääkintähuoltolain nojalla suoritettavia valtion tehtäviä koskevaan koulutukseen, korvataan koulutukseen käytetty aika valtion varoista. Koulutuksen ajalta palkka määräytyy KVTESin liite 15, 7 §:n tai paikallisen sopimuksen mukaisesti. Valtion korvaamalle koulutukselle ei voi laatia muusta koulutuksesta erillistä paikallista sopimusta. Epäselvissä tapauksissa on syytä etukäteen varmistaa Ruokavirastolta, kuuluuko kyseessä oleva koulutus valtion korvausvelvollisuuden piiriin.

Päiväraha maksetaan KVTESin liitteen 16 (matkakustannusliite) mukaisesti. Matkat on suoritettava halvinta matkustustapaa käyttäen huomioiden kuitenkin matkan kokonaisedullisuus. Näin ollen lentokoneen tai oman auton käyttäminen on joissakin tapauksissa perusteltua. Oman auton kilometrikorvausta laskettaessa tulee huomioida, että korvaus maksetaan korotettuna vain, jos mukana on lisähenkilöitä.

Eläinten terveyden ja hyvinvoinnin osasto

Kuntien laskutus eläinlääkintähuoltolain perusteella suoritettavista valvontatehtävistä

Valvontaeläinlääkäri voi osallistua valtion korvaamalla työajalla muuhunkin valtion työtehtävien hoitoa tukevaan koulutukseen. Valtio ei kuitenkaan näissä tapauksissa korvaa koulutusmaksuja, matkoja eikä päivärahoja.

Voimaantulo

Tätä ohjetta sovelletaan 1.1.2026 lähtien.

Tiedoksi ympäristöterveydenhuollon yhteistoiminta-alueet
Suomen Kuntaliitto
maa- ja metsätalousministeriö
Suomen eläinlääkäriliitto